

Mapovanie odbornej starostlivosti o klienta/žiaka

Autoevalvačný formulár
na zmapovanie odbornej starostlivosti

o klienta/žiaka z pohľadu:

- koordinátora klienta/žiaka
- školského podporného tímu
- multidisciplinárneho tímu
- **ODBORNÉHO KONZÍLIA**

AUTOR:

Mgr. Ing. Andrej Opálený, PhD.

Slovo na úvod

Koordináciu odbornej starostlivosti o klienta zabezpečuje školské zariadenie alebo škola prostredníctvom **koordinátora klienta/žiaka**. Koordinátor je samostatný odborný zamestnanec - psychológ/školský psychológ, logopéd/liečebný pedagóg, sociálny pedagóg alebo špeciálny pedagóg/školský špeciálny pedagóg, ktorý je zamestnancom školského zariadenia alebo školy. Je pridelený každému klientovi/žiakovi, sprevádza ho odbornou starostlivosťou, ako aj jeho rodiča/zákonného zástupcu. Zabezpečuje spoluprácu a kontakt s ďalšími odborníkmi, aktérmi, ktorí vstupujú do procesu odbornej starostlivosti v zmysle multidisciplinárneho prístupu. Koordinátor je ten, ktorý prepája jednotlivých aktérov, hlavne školské zariadenie a školu, zabezpečuje obojstrannú informovanosť, súčinnosť pri starostlivosti o klienta/žiaka.

ODBORNÉ KONZÍLIUM

Odborné konzílium je koordinované stretnutie odborníkov, členov multidisciplinárneho tímu s cieľom overiť jednotlivé stanoviská a nastaviť ďalší postup v diagnostickej, poradenskej, terapeutickej, reedukačnej, rehabilitačnej, preventívnej odbornej starostlivosti alebo výchovno-vzdelávacej činnosti.

Odborné konzílium zvoláva koordinátor klienta/žiaka, ak posúdi on alebo iný člen multidisciplinárneho tímu, že je potrebné zodpovedať odborné otázky alebo vysvetliť nejasnosti, ktoré vznikli počas poskytovania odbornej starostlivosti. Odborné konzílium môže byť zvolané aj na základe podnetu prijímateľa odbornej starostlivosti - klienta/žiaka alebo jeho rodiča/zákonného zástupcu. Koordinátor klienta/žiaka v spolupráci s iniciátorom odborného konzília stanoví hlavný cieľ, z ktorého vplynú konziliárne otázky.

Pri stanovení cieľa odborného konzília sa stanoví aj zoznam odborníkov, ktorí sa zúčastnia odborného konzília. Tento zoznam je uvedený v Zázname z odborného konzília.

Po stanovení hlavného cieľa, prípadne čiastkových cieľov odborného konzília koordinátor klienta/žiaka, prípadne v súčinnosti s ďalším odborným zamestnancom alebo členom multidisciplinárneho tímu formuluje konziliárne otázky, ktoré špecifikujú obsah odbornej diskusie.

Pozvanie členov odborného konzília zabezpečí koordinátor klienta/žiaka. Pozvanie obsahuje: meno klienta/žiaka, cieľ odborného konzília, konziliárne otázky, miesto a čas konziliárneho stretnutia. Pozvanie môže byť realizované telefonicky, e-mailom, ústne alebo písomne.

Odborné konzílium pre jednotlivé prípady prebieha vždy za účasti koordinátora klienta/žiaka. V odôvodnených prípadoch sa konziliárneho stretnutia môže zúčastniť klient/žiak a tiež rodič/zákonný zástupca.

Koordinátor klienta/žiaka oboznamuje členov konziliárneho stretnutia s doterajším procesom poskytovania odbornej starostlivosti jej prijímateľovi a zároveň vedie priebeh celého konziliárneho stretnutia. V odbornej diskusii členovia konzília postupujú podľa konziliárnych otázok.

Záver konziliárneho stretnutia spočíva v nastavení plánu ďalšej odbornej starostlivosti klientovi. V prípade potreby sa stanoví termín ďalšieho odborného konzília.

Záverom konziliárneho stretnutia môže byť:

- stanovenie nových cieľov odbornej starostlivosti,
- stanovenie nových postupov, foriem, metód a nástrojov v procese odbornej starostlivosti,
- potreba doplniť nové poznatky a informácie o prijímateľovi odbornej starostlivosti,
- potreba prizvať ďalších členov odborného konzília,
- potreba odporúčať starostlivosť iného odborníka.

Členovia odborného konzília sa dohodnú na sledovaní a overovaní efektivity nastavených nových cieľov odbornej starostlivosti.

Odporúčame:

- **Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie: Výkony odborných činností**
<https://vudpap.sk/wp-content/uploads/2023/05/vykony-odbornych-cinnosti.pdf>

Výkonový štandard odbornej činnosti – ODBORNÉ KONZÍLIUM, str. 63 - 64

Popis autoevalvačného nástroja pre administrátora

Cieľ: Zhodnotiť proces činnosti odborného konzília, podporiť sebahodnotenia kvality jeho práce a zároveň práce školy/zariadenia.

Cieľová skupina: Nástroj je určený školám a školským zariadeniam, ktoré majú možnosť vyhodnotiť aktuálny stav činnosti odborného konzília.

Formulár je použiteľný vo všetkých typoch škôl a školských zariadení, ktoré spadajú do systému výchovy a vzdelávania o klienta/žiaka. Zariadenie/škola v rámci autoevalvácie vyplní len tú časť formulára, ktorú chce hodnotiť.

Administruje ho zariadenie alebo škola a pri jeho vyplňaní spolupracuje zamestnanec s členom odborného konzília, ktorý predkladá potrebné informácie podporené administratívnym záznamom. Čas potrebný na vyplnenie je závislý od pripravenosti člena odborného konzília. Formulár je možné poskytnúť členovi odborného konzília vopred a potrebné údaje vyplniť následne na stretnutí, v spolupráci so zamestnancom zariadenia/školy.

Vyplnený formulár dáva administrátorovi informácie na základe ktorých môže posúdiť úroveň práce odborného konzília, aktuálny stav jeho činnosti a mieru vytvorených podmienok na jeho prácu.

Pri voľbe obsahu/náplne práce odborného konzília sa vychádza zo štandardu – *Odborné konzílium*.

Formulár obsahuje 13 otázok. Vyplnenie autoevalvačného formulára trvá 15 -20 minút.

V prípade nutnosti vyznačenia len jednej odpovede z možnej voľby, respondent je na to upozornený pri otázke. Väčšina položiek sa vyplní vyznačením jednej alebo viacerých zvolených možností. Závisí na dohovore administrátora s respondentom, či pri výbere jednej odpovede z viacerých možností bude odpoveď vyznačená na základe preferencie alebo bude vyznačených viac odpovedí na základe ich realizácie bez ohľadu na počet. Zároveň voľba výberu odpovedí závisí aj od toho, aké obdobie alebo činnosť/aktivity hodnotíte a aj počas akého dohodnutého časového úseku (mesiac, štvrťrok, polrok, rok a pod.). Ak činnosť/aktivitu uvedenú v otázke respondent nevykonáva, skutočnosť môže vyznačiť vo voľbe odpovede - iné, prípadne uviesť odôvodnenie. Administrátor aj respondent majú možnosť zaznamenať ďalšie zistenia do časti Poznámky, prípadne môžu niektoré položky ponúkať vpísanie odpovede členom multidisciplinárneho tímu, jeho názoru alebo poznatku. Niektoré položky ponúkajú vpísanie odpovede členom odborného konzília, jeho názoru alebo poznatku.

Odporúčania pre voľbu pri vyplňaní formulára:

1. Formulár môže vyplňať člen odborného konzília.
2. Formulár môže vyplniť administrátor v spolupráci s členom odborného konzília.

Administrátor by mal pred vyplnením poznať štandard odborných činností odborného konzília v školskom zariadení alebo škole. Administrátorom môže byť pedagóg, odborný zamestnanec alebo člen vedenia školského zariadenia alebo školy znalý problematiky činnosti, ktorú odborné konzílium vykonáva. Voľba využitia rozsahu formulára (oblastí a otázok v nich) závisí od skutočnosti, čo v procese chceme hodnotiť a s akým cieľom. Na administrátorovi záleží, či bude nástroj zadávať anonymne alebo budú respondentom vyplnené potrebné údaje.

Autoevalvačný nástroj môžete využívať podľa vašich potrieb a predstáv. Napríklad, môžete vyberať len tie oblasti a otázky, ktorým sa chcete pri mapovaní efektivity odborných činností vykonávaných vo vašom zariadení alebo škole v starostlivosti o klienta/žiaka v budúcnosti viac venovať. Vzhľadom na to, že nástroj a jeho výstupy slúžia na kvalitatívne posúdenie, formulár je možné dopĺňať výrokmi alebo otázkami, ktoré ste v ňom nenašli, najmä ak potrebujete získať odpovede od respondentov k ďalším dôležitým otázkam, situáciám alebo témam.

Formulár je určený na autoevalváciu a neslúži na porovnanie zamestnancov medzi sebou alebo posudzovanie daného jednotlivca. Cieľom práce s autoevalvačným nástrojom je získanie spätnej väzby v oblasti mapovania odbornej starostlivosti odborného konzília, analýzy aktuálneho stavu a nastavenie priorít na nasledovné obdobie so zámerom zvýšenia kvality práce v systéme poradenstva a prevencie v príjemnom a bezpečnom prostredí pre každého respondenta.

Zdieľanie výsledkov autoevalvácie a prípadná diskusia je vo vašich rukách, po dohode s respondentmi.

Popis autoevalvačného nástroja pre respondenta

Autoevalvačný nástroj „Mapovanie odbornej starostlivosti o klienta/žiaka – autoevalvačný formulár na zmapovanie odbornej starostlivosti o klienta/žiaka zo strany a prostredníctvom ODBORNÉHO KONZÍLIA“ je určený vám, školám a školským zariadeniam.

Nástroj na hodnotenie starostlivosti odborného konzília o žiaka podporuje sebahodnotenie kvality jeho práce a členov, zároveň práce zariadenia alebo školy. Vypĺňate len tú časť formulára, ktorú určí administrátor. Vypĺňanie môže byť uskutočňované vyznačením voľby v tlačenej verzii.

Prečítajte si pozorne jednotlivé otázky a zakrúžkovaním označte svoju odpoveď, ktorá vystihuje vašu aktuálnu situáciu alebo vyjadrite svoj názor pri otvorených otázkach. Vaše odpovede môžu prispieť k realizácii opatrení skvalitnenia práce vo vašom zariadení.

Prečítajte si pozorne jednotlivé otázky a zakrúžkovaním označte svoju odpoveď, ktorá vystihuje vašu aktuálnu situáciu alebo vyjadrite svoj názor pri otvorených otázkach. Vaše odpovede môžu prispieť k realizácii opatrení skvalitnenia práce vo vašom zariadení.

Čas potrebný na vyplnenie: 15 až 20 minút s obsahom 13 otázok, ak sa administrátor rozhodne pre vyplnenie celého formulára.

Pri niektorých otázkach môžete označiť viacero odpovedí, pri niektorých len jednu. Spôsob vyplnenia je uvedený pri každej z nich. Závisí na pokynoch a dohovore administrátora s vami, či pri výbere jednej odpovede z viacerých možností budete vyznačovať odpoveď na základe toho, čo aktuálne preferujete alebo vyznačíte všetky odpovede na základe ich realizácie bez ohľadu na počet. Zároveň voľba výberu odpovedí závisí aj od toho, aké obdobie alebo činnosť/aktivity hodnotíte a aj počas akého dohodnutého časového úseku (mesiac, štvrťrok, polrok, rok a pod.). Ak činnosť/aktivitu uvedenú v otázke nevykonávate, skutočnosť môžete vyznačiť vo voľbe odpovede - iné, prípadne uviesť odôvodnenie. Administrátor aj respondent majú možnosť zaznamenať ďalšie zistenia do časti Poznámky.

Formulár je určený na autoevalváciu a neslúži na porovnanie zamestnancov medzi sebou alebo posudzovanie daného jednotlivca. Cieľom práce s autoevalvačným nástrojom je získanie spätnej väzby v oblasti mapovania odbornej starostlivosti odborného konzília, analýzy aktuálneho stavu a nastavenie priorít na nasledovné obdobie so zámerom zvýšenia kvality práce v systéme poradenstva a prevencie v príjemnom a bezpečnom prostredí pre každého respondenta.

Vyplnený formulár odovzdajte na vopred určené miesto označené osobou, ktorá vám ho dala vyplniť alebo zašlite podľa inštrukcie administrátorovi.

Za vyplnenie formulára vopred ďakujeme, pretože nám pomáhate zvýšiť kvalitu poskytovaných služieb v našej škole, školskom zariadení.

Autoevalvačný nástroj

Mapovanie odbornej starostlivosti o klienta/žiaka

FORMULÁR na hodnotenie odbornej starostlivosti o klienta/žiaka ODBORNÝM KONZÍLIOM

Použité skratky:

OK – odborné konzílium

ZZ – zákonný zástupca žiaka alebo klienta

	Voľba odpovede
1. Podmienky na zasadnutia odborného konzília (ďalej OK) vytvára:	<ul style="list-style-type: none"> • škola • poradenské zariadenie • špeciálne výchovné zariadenie • iné:
Poznámky:	
2. OK počas starostlivosti o klienta/žiaka zasadá (výber len 1 z možností):	<ul style="list-style-type: none"> • 1x za mesiac • 1x za 2 mesiace • 1x štvrtročne • 1x za polrok • podľa potreby • iné/uveďte konkrétne:
Poznámky:	
3. OK zasadá prevažne na podnet (výber len 1 z možností):	<ul style="list-style-type: none"> • koordinátora klienta/žiaka • iného člena multidisciplinárneho tímu • klienta/žiaka • rodiča/zákonného zástupcu • iné/koho konkrétne:
Poznámky:	
4. OK pravidelne zvoláva (výber len 1 z možností):	<ul style="list-style-type: none"> • koordinátor klienta/žiaka • iný člen multidisciplinárneho tímu • iné/kto konkrétne:

Poznámky:	
5. Pred každým zasadnutím OK je vytvorený zoznam odborníkov, ktorí sa ho zúčastnia (výber len 1 z možností):	<ul style="list-style-type: none"> • áno • nie • neviem
Poznámky:	
6. Pozvania na zasadnutie OK obsahujú:	<ul style="list-style-type: none"> • meno klienta • cieľ odborného konzília • konziliárne otázky • miesto a čas konziliárneho stretnutia • iné/čo konkrétne: <p>.....</p> <p>.....</p>
Poznámky:	
7. Koordinátor klienta/žiaka počas konziliárnych stretnutí:	<ul style="list-style-type: none"> • oboznámi členov s doterajším procesom poskytovania odbornej starostlivosti jej prijímateľovi • vyhodnotí plnenie cieľov z predchádzajúceho obdobia • vedie priebeh celého konziliárneho stretnutia • v závere sformuluje ciele v starostlivosti pre ďalšie obdobie • iné/čo konkrétne: <p>.....</p> <p>.....</p>
Poznámky:	
8. Najčastejšou príčinou zasadnutia OK v minulosti bolo spravidla:	<ul style="list-style-type: none"> • zodpovedanie odborných otázok • zodpovedanie konziliárnych otázok • iné/čo konkrétne: <p>.....</p> <p>.....</p>
Poznámky:	

9. Zodpovedanie konziliárnych otázok bolo potrebné z dôvodu:	<ul style="list-style-type: none"> • vyhodnotenia priebehu starostlivosti • potreby stanovenia nových cieľov v starostlivosti • overenia jednotlivých stanovísk • nastavenia ďalšieho postupu v diagnostickej, poradenskej, terapeutickej, reedukačnej, rehabilitačnej, preventívnej odbornej starostlivosti alebo výchovno-vzdelávacej činnosti • iné/čoho konkrétne: <p>.....</p> <p>.....</p>
Poznámky:	
10. V odôvodnených prípadoch sa konziliárneho stretnutia zúčastňuje aj klient/žiak a rodič/ZZ (výber len 1 z možností):	<ul style="list-style-type: none"> • áno • nie • neviem
Poznámky:	
11. V odbornej diskusii členovia OK postupujú podľa konziliárnych otázok (výber len 1 z možností):	<ul style="list-style-type: none"> • áno • nie • neviem
Poznámky:	
12. Záznamy zo zasadnutí OK sú vytvárané (výber len 1 z možností):	<ul style="list-style-type: none"> • koordinátorom klienta • iným členom OK • neviem
Poznámky:	
13. Z každého zasadnutia OK je vytvorený riadny záznam, ktorý obsahuje:	<ul style="list-style-type: none"> • dátum a miesto stretnutia • zoznam pozvaných a prítomných členov OK • zoznam pozvaných hostí • prezenčnú listinu • program a ciele konziliárneho stretnutia • zoznam odborných, konziliárnych otázok a ich zodpovedanie • vyhodnotenie priebehu stretnutia

	<ul style="list-style-type: none">• vyhodnotenie naplnenia cieľov stretnutia• prijaté závery zo stretnutia• overenie zápisu• neviem• iné/čo konkrétne:
Poznámky:	
Formulár vyplnil:	
Dátum vyplnenia:	

Ďakujeme vám za spoluprácu pri zvyšovaní kvality v našom zariadení.

Vyhodnotenie

Formulár je vhodné po vyplnení vytlačiť. Pri tlačenej alebo elektronickej podobe formulára môže administrátor na záver využiť súhrnnú tabuľku na vyhodnotenie. Odporúčame jeden exemplár poskytnúť respondentovi a druhý členom odborného konzília. Následne je potrebné zrealizovať stretnutie na vyhodnotenie aktuálnej činnosti práce ODBORNÉHO KONZÍLIA a vytváranie podmienok pre jeho činnosť. Poznámky zo stretnutia sa vpisujú do časti formulára Poznámky. Formulár odporúčame administrátorovi archivovať a po určitom čase do neho môžu byť zaznamenané zmeny, zároveň môže slúžiť na porovnanie s novým vyplneným formulárom.

Vyhodnotenie odporúčame zamerať na vyhodnotenie:

1. efektivity naplňania štandardov,
2. efektivity práce v starostlivosti o žiaka/žiacov z pohľadu naplňania cieľov ako i potrieb školského zariadenia alebo školy a člena odborného konzília.

Súhrnná tabuľka pre zápis hodnotenia práce odborného konzília

Odbornú prácu OK v jeho starostlivosti o klienta / žiaka hodnotím na škále od 1 – 5:

Prácu odborného konzília v starostlivosti o klienta/ žiaka hodnotím celkovo:	1	2	3	4	5
	excelentná úroveň	optimálna úroveň	postačujúca minimálna úroveň	podpriemerná limitujúca úroveň	nedostatočná úroveň

Odporúčame prepojiť všetky získané informácie z autoevalvačného nástroja, ktoré majú slúžiť na zlepšovanie odbornej starostlivosti o klienta/žiaka/dieťa a skvalitňovanie služieb škôl a školských zariadení rodinám.

Vysvetlenie pojmov:

ŠPT – Školský podporný tím, predstavuje tím zostavený z odborných a pedagogických zamestnancov, ktorí sú prítomní priamo v škole a aktívne sa podieľajú na vzdelávaní žiakov so špecifickými potrebami.

MDT - Multidisciplinárny tím, predstavuje integrálnu súčasť spolupráce celého poradenského systému. Úlohou multidisciplinárneho tímu je poskytovať efektívnu a komplexnú multidisciplinárnu starostlivosť deťom/žiakom alebo skupine detí/žiacov, rodičom alebo zákonným zástupcom, a podporu zamestnancom škôl, poradenských zariadení a špeciálnych výchovných zariadení.

Konziliárne stretnutie, je koordinované stretnutie odborníkov (odborného konzília) s cieľom overiť jednotlivé stanoviská a nastaviť ďalší postup v diagnostickej, poradenskej, terapeutickej, reedukačnej, rehabilitačnej, preventívnej odbornej starostlivosti alebo výchovno-vzdelávacej činnosti.

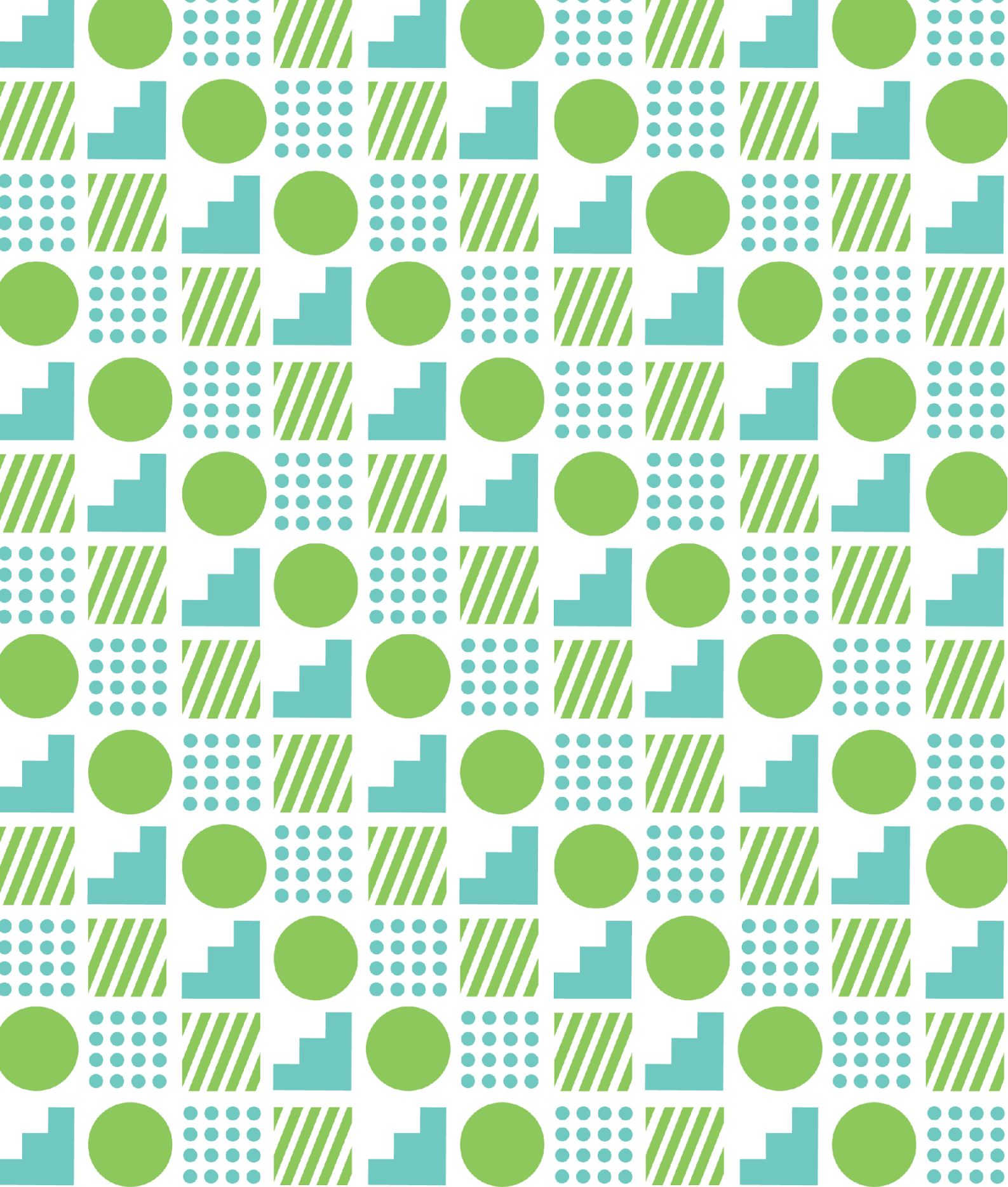
Odborné konzílium, je koordinované stretnutie odborníkov, členov multidisciplinárneho tímu s cieľom overiť jednotlivé stanoviská a nastaviť ďalší postup v diagnostickej, poradenskej, terapeutickej, reedukačnej, rehabilitačnej, preventívnej odbornej starostlivosti alebo výchovno-vzdelávacej činnosti.

Zdroje:

- **Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie: Školský podporný tím - Teoretický a praktický sprievodca**
https://vudpap.sk/wp-content/uploads/2023/01/MANUAL_SPT_web.pdf
<https://vudpap.sk/vychadza-odborny-material-pre-skolske-podporne-timy-skolsky-podporny-tim-teoreticky-a-prakticky-sprievodca/>
- **Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie: Multidisciplinárny prístup v školách - Školský podporný tím**
<https://vudpap.sk/wp-content/uploads/2022/06/Multidisciplinarny-pristup-v-skolach-Skolsky-podporny-tim-v1.03.pdf>
- **Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie: Školský podporný tím – manuál pre riaditeľa školy**
<https://vudpap.sk/predstavujeme-novy-metodicky-material-skolsky-podporny-tim-manual-pre-riaditela-skoly/>
- **Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie: Multidisciplinárny prístup - základné myšlienky a rámce**
<https://vudpap.sk/wp-content/uploads/2023/04/multidisciplinarny-pristup-2020-aktualizacia-2023.pdf>
- **Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie: Výkony odborných činností**
<https://vudpap.sk/wp-content/uploads/2023/05/vykony-odbornych-cinnosti.pdf>
- Výkonový štandard odbornej činnosti - VÝKON ODBORNEJ ČINNOSTI ODBORNÉ KONZÍLIUM, str. 63-64

VÝSKUMNÝ ÚSTAV
DETSKEJ PSYCHOLÓGIE
A PATOPSYCHOLÓGIE

ŠTANDARDY
NÁRODNÝ PROJEKT

Štandardizáciou systému poradenstva a prevencie
k inklúzii a úspešnosti na trhu práce